

Miljödepartementet
Klimatenheten, Nationellt

**Remissvar avseende Energimyndighetens rapport
”Första, andra, tredje... Förslag på utformning av ett
stödsystem för bio-CCS”**

Ert dnr: M2021/00822

Förvaltningsrätten har, utifrån de utgångspunkter som domstolen har att beakta, följande synpunkter på förslaget om utformning av ett stödsystem för bio-CCS

Förslag på utformning av stödsystem

Avseende ansvarsfrågor, förluster och läckage anges i rapporten att en reglering kan komma att behövas kring hur förluster och läckage ska bokföras, det vill säga hur och när beräkning av lagrad mängd koldioxid ska ske. Förvaltningsrätten anser att en analys av en sådan reglering vore önskvärd med anledning av att det kan medföra återbetalningsskyldighet enligt 23 § förordning (2022:xxx) om statligt stöd till avskiljning, transport och lagring av koldioxid från förnybara källor (bio-ccs).

Det föreslås vidare att buden ska vara slutna och sedan offentliggöras efter avslutad budgivning i enlighet med offentlighetsprincipen, i den mån det inte finns berättigade skäl för sekretess. Förvaltningsrätten instämmer i att det kan finnas ett behov av sekretess för att skydda affärshemligheter. Förvaltningsrätten anser dock att det bör undersökas hur behovet av att skydda sekretess för affärshemligheter ser ut och hur ett sådant eventuellt behov förhåller sig till nuvarande

reglering i offentlighets- och sekretesslagen (OSL) samt om någon ändring i OSL bör föreslås.

Faktorer att beakta vid införandet av ett stödsystem för bio-CCS

Av rapporten framgår att flera hinder har identifierats för införandet av ett stödsystem för bio-CCS i internationella konventioner, EU-rättens regler om statligt stöd och svensk lagstiftning. Det är angeläget att alla delar enskilt överensstämmer med både internationell och nationell rätt innan stödsystemet kan införas. Förvaltningsrätten anser därför att tidsplanen för implementeringen av stödsystemet för bio-CCS framstår som optimistisk.

Frågan om ett auktionsförfarande behöver utredas ytterligare, så att det klart framgår att det står i överensstämmelse med bestämmelsen i 2 kap. 9 § andra stycket tryckfrihetsförordningen.

Författningsförslag

Förvaltningsrätten noterar att det saknas ikraftträdandebestämmelser och anser att det bör inkluderas.

Enligt 11 § lag (2022:xxx) om statligt stöd för avskiljning, transport och lagring av koldioxid från förnybara källor (bio-ccs) prövas tvister med anledning av stöd som lämnas enligt lagen av allmän domstol. I 30 § förordning (2022:xxx) om statligt stöd till avskiljning, transport och lagring av koldioxid från förnybara källor (bio-ccs) hänvisas till 40 § förvaltningslagen (2017:900) om överklagande till allmän förvaltningsdomstol. Distinktionen är inte helt tydlig, vilket skulle kunna innebära tolkningsproblem. Förvaltningsrätten förespråkar en djupare analys av hur tvister och överklaganden ska hanteras inom domstolarna. Det skulle medföra en större förutsägbarhet för förvaltningsrätten, som kan förväntas få en ökad måltillströmning i sin verksamhet till följd av att Energimyndigheten föreslås som auktionsförrättare vid införandet av det nya stödsystemet. Förvaltningsrätten anser vidare att bestämmelsen om överklagande till allmän

förvaltningsdomstol bör placeras i den föreslagna lagen, för att författningsförslaget som sådant ska bli enhetligt.

Förvaltningsrätten noterar vidare att det i 3 § lagen anges att stödmyndigheten i handläggningen av sina ärenden inte ska tillämpa 10 och 25 §§ förvaltningslagen. Upplägget är liknande det som framgår av 1 kap. 3 a §§ i de fyra upphandlingslagarna. Det kan finnas fler likheter mellan upphandlingsförfarandet och budgivning vid omvända auktioner. Förvaltningsrätten förespråkar därför en analys av hur stödsystemet för omvända auktioner förhåller sig till upphandlingsförfarandet, för att undvika en eventuell gränsdragningsproblematik.

I 9 § Stödmyndighetens föreskrifter om statligt stöd till avskiljning, transport och lagring av koldioxid från förnybara källor (Bio-CCS) anges ett förbud mot samarbete. Förvaltningsrätten konstaterar att det av förbudet inte framkommer några konsekvenser i form av t.ex. uteslutning eller liknande. De konsekvenser som ett agerande mot förbudet för med sig är något som enligt förvaltningsrätten bör utredas vidare. En specificering av den eller de konsekvenser som förbudet medför bör även framgå av bestämmelsen.

Förvaltningsrätten noterar att begreppsanvändningen i lag, förordning och föreskrift är inkonsekvent, vilket kan bidra till tolkningsproblem. Till exempel definieras bud i föreskrifterna under ”definitioner” på ett sätt, medan de används i en annan bemärkelse i andra sammanhang i författningsförslaget. Förvaltningsrätten förespråkar att en översyn av begreppen i författningsförslaget som helhet genomförs.

Språkligt vill förvaltningsrätten anmärka på att det i 6 § lag (2022:xxx) om statligt stöd för avskiljning, transport och lagring av koldioxid från förnybara källor (bio-ccs) står ”... betala åter stöd...”. Det vedertagna uttrycket är ”återbetala stöd”, som används i rubriken och bör således även användas i bestämmelsen. Förvaltningsrätten noterar att det i förordningen finns två stycken 24 §.

Övrigt

I rapporten saknas en diskussion av de konsekvenser som utformningen av ett stödsystem för bio-CCS för med sig för domstolsväsendet avseende bl.a. en ökad måltillströmning. Det finns inte heller någon konsekvensanalys för hur myndigheter och enskilda kan komma att påverkas av införandet av stödsystemet. En sådan diskussion vore önskvärd.

Detta yttrande har beslutats av chefsrådmannen Ronny Idstrand efter föredragning av förvaltningsrättsnotarien Hanna Bergström.

Förvaltningsrättsfiskalen Zozan Cemal har deltagit i beredningen.

Ronny Idstrand